

PHÁP LUẬT HÌNH SỰ VIỆT NAM TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY NHẬN THỨC CẦN THỐNG NHẤT?

NGUYỄN NGỌC HOÀ *

Tóm tắt: Trên cơ sở xác định các vấn đề trong pháp luật hình sự Việt Nam có sự nhận thức chưa thống nhất, cần được đặc biệt quan tâm trong giai đoạn hiện nay, bài viết phân tích để làm rõ các vấn đề này. Đó là các vấn đề: Nguồn của pháp luật hình sự; trách nhiệm hình sự của pháp nhân thương mại; dấu hiệu nhân thân xấu, dấu hiệu hướng dẫn áp dụng luật trong các cấu thành tội phạm và kỹ thuật văn bản trong Bộ luật Hình sự.

Từ khoá: Mở rộng nguồn của pháp luật hình sự; pháp nhân thương mại phải chịu trách nhiệm hình sự; dấu hiệu nhân thân xấu; dấu hiệu hướng dẫn áp dụng luật; kỹ thuật văn bản trong Bộ luật Hình sự

Nhận bài: 03/6/2025

Hoàn thành biên tập: 13/8/2025

Duyệt đăng: 13/8/2025

THE CRIMINAL LAW OF VIETNAM TODAY: SHOULD ITS PERCEPTION BE CONSISTENT?

Abstract: This paper analyses several inconsistently perceived aspects of Vietnam's current criminal law that require particular attention. These include: the sources of criminal law; the criminal responsibility of commercial legal entities; indicators of bad personality, interpretative signs for law application within the structure of crimes; and the drafting techniques used in the Penal Code.

Keywords: Sources of criminal law; criminal responsibility of commercial legal entities; indicators of bad personality; interpretative signs for law application; drafting techniques of the Penal Code

Received: 3 June 2025; Editing completed: 13 August 2025; Accepted for publication: 13 August 2025

1. Đặt vấn đề

Để phục vụ kịp thời và hiệu quả công cuộc phát triển đất nước trong giai đoạn đặc biệt hiện nay, yêu cầu được đặt ra có tính cấp bách cho pháp luật hình sự là phải phát triển kịp thời và không ngừng hoàn thiện. Để đáp ứng yêu cầu này, đòi hỏi trước hết phải có sự nhận thức thống nhất về các vấn đề của pháp luật hình sự mà hiện đang có nhận thức khác nhau. Thực tiễn lập pháp và áp dụng pháp luật hình sự cho thấy, các vấn đề

có sự nhận thức chưa thống nhất đòi hỏi cần phải đặc biệt quan tâm là các vấn đề liên quan đến cơ sở thực tế và cơ sở pháp lý của trách nhiệm hình sự - trách nhiệm hình sự của cá nhân cũng như trách nhiệm hình sự của pháp nhân. Theo đó, có những vấn đề sau:

- Dấu hiệu nhân thân xấu trong xác định cơ sở thực tế của trách nhiệm hình sự đối với cá nhân;
- Cơ sở thực tế xác định trách nhiệm hình sự của pháp nhân thương mại;
- Nguồn thiết lập cơ sở pháp lý của trách nhiệm hình sự - cấu thành tội phạm;

* Giáo sư, Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Thành phố Hồ Chí Minh. E-mail: nnhoa@hcmulaw.edu.vn